

Motion till riksdagen 2021/22:2077

av **Helena Vilhelmsson och Annika Qarls**son (båda C)

Moderniserad lagstiftning för att motverka spridning av våldsamt pornografi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att med tydligt mandat se över lagstiftningen för att begränsa spridningen av våldsamt pornografiskt material på nätet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Barns utsatthet för pornografi och hur den påverkar deras hälsa diskuteras ständigt. Dagens så kallade mainstreamporr innehåller inte sällan våldsamt innehåll.

Killar beskriver hur de introduceras för våldsporr redan som nioåringar och hur de blir avtrubbade och söker mer extremt innehåll. Tjejer söker sig till ungdomsmottagningar för samlagssmärtor och berättar att de pressas att ställa upp på ”hårt sex”. Dessa erfarenheter bekräftas av experter från rättsväsendet, polis, kuratorer, skolsköterskor, läkare, landets tjejjourer, elevorganisationen SNAF och många fler. Detta leder oundvikligen till en snedvriden bild av sexualitet, sin kropp och vad som är rätt och fel.

Flera forskningsstudier har visat hur pornografin blivit mer våldsamt och att förnedring av kvinnor i dag är normaliserat inom det som kallas mainstreamporr.

Enligt Folkhälsomyndigheten råder det alltför stora skillnader i killars och tjejers vanor och föreställningar om sex och samlevnad. Därför är detta en angelägen fråga. Det handlar om jämställdhet och om att bryta de destruktiva normer som begränsar killar och tjejer i deras sexuella identitet.

Mycket av dagens pornografi är så våldsamt att den i många fall kan jämföras med allvarlig misshandel. Många gånger är porrfilmerna dokumenterade våldtäkter. Om dessa våldshandlingar och dokumenterade övergrepp skulle inträffa i något annat sammanhang så skulle de som utför våldshandlingarna ställas inför rätta.

Lagen om olaga våldsskildring (brottsbalken 16:10c) säger att man inte, varken i stillbild eller rörliga bilder, får sprida eller skildra sexuellt våld eller tvång. Men detta

existerar på nätet, på porrsajter som dessutom enkelt kan nås av barn och unga under 18 år. I och med digitaliseringen av förskola och skola, och att mobiltelefonanvändningen kryper allt lägre ner i åldrarna, exponeras barn för dokumenterade övergrepp.

Regeringen vet detta och vissa åtgärder har vidtagits. Regeringen har beslutat om att införa examensmål på lärarutbildningen som säkerställer att alla lärare rustas att utbilda i sex- och samlevnad, och Skolverket har fått i uppdrag att se över hur frågor som pornografi och samtycke kan tydliggöras i undervisningen. Barnombudsmannen utreder hur barns hälsa och relationer påverkas av pornografi, en utredning som skulle ha presenterats sommaren 2021 men ännu har inget utredningsresultat synts till. Det är allvarligt att det drar ut på tiden, alltmedan barns och ungdomars hälsa påverkas.

Medan utredningarna pågår saknas fortfarande ett tydligt uppdrag: att få till stånd en uppdaterad lagstiftning. Det är tydligt att den lagstiftning som finns för att skydda barn från pornografi skrevs innan barn hade tillgång till internet. I butiker får porren inte exponeras i barnhöjd, porrfilmer får inte visas på tv under tider då barn brukar titta, och det är ett brott att sätta upp en pornografisk bild på allmän plats. Men på nätet når våldsporren våra barn på några sekunder, dygnet runt. Lagstiftningen har inte hängtt med, och därför måste den förändras.

Vårdnadshavare och skolan har ett ansvar. Men det räcker inte. Oavsett hur bra samtalen är och hur pedagogisk undervisningen än är, kan det aldrig vara samhällets enda svar på den våldsamma pornografins skeva bild som förmedlas till våra barn och unga. Information och samtal måste följas av en uppdaterad lagstiftning.

Att censurering av våldsamma filmer kan göras enligt svensk lag men att det inte görs en censurering av sexuellt våld är orimligt. Vi menar att en utredare bör få ett tydligt uppdrag att föreslå lagstiftning för att begränsa spridningen av våldsam pornografi på nätet för att skydda barn och unga. Denna fråga bör belysas utifrån både rättspolitiska och socialpolitiska skäl och integritetsskäl.

Detta uppmärksammas och görs i andra länder. Möjligheter som prövats är åldersverifikation och att internetleverantörer erbjuder kunder porrfria abonnemang som standard och att kunder som vill se pornografi får göra ett aktivt val.

En utredning i syfte att föreslå uppdaterad lagstiftning bör skyndsamt tillsättas. Lagstiftningsinstrumentet måste moderniseras även när det gäller sexuellt våld.

Helena Vilhelmsson (C)

Annika Qarlsson (C)